

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra 1 kor. Egy óra 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utóza 47. és 49. szám.

A bösörményi Cátók.

Debreczen, jan. 17.

Hajdubösörményben az elmúlt vasárnap bizalmat szavaztak Benedek János képviselőnek. Választói helyesléssel pecsételték meg Benedek János politikai magatartását s ki mondották, hogy nincs ok kételkedni az ő tiszta függetlenségi érzelmeiben.

Ezt a határozatot megnyugvással fogadta az ország közvéleménye, s napirendre tért a Benedek eset felett. Benedek nem vétett a párthűség ellen, nincs hát ok a bizalom megvonására.

És ime, alig hogy eltűnt a szenvedelem, alig hogy rátaposott a bösörményi határozat az intrika fejére, új, gyanus szél kerekedik, a mely friss hírt hoz Bösörmény felől. Azt susogja ez a gyanus szél, hogy Bösörményben nem csendes minden, a derék hajdu városban Pálfordulást készítenek elő, a melynek éle Benedek János személye ellen irányul. A hivatalos könyvomatásban tegnap egy köz-

lemény jelent meg, a melynek lényege az, hogy Bösörményben még egy gyűlést fognak tartani, és ezen fogják eldönteni, hogy biznak-e igazán Benedek Jánosban, vagy csak vicceltek az első bizalmi nyilatkozat kimondásakor.

Igazán megdöbbenve olvastuk ezt a hivatalos kijelentést. Kellemetlen érzésünk csak fokozódott a mikor egyik fővárosi esti lapban azt a hihetetlennek tetsző hírt láttuk, hogy a második s Benedek ellen irányuló gyűlés összehívását a budapesti központ szuggérálta.

Benedek János az elmúlt vasárnap nyíltan, becsületesen beszélt választói előtt. Elmondta az okokat, a melyek miatt ott hagyta a pártkört. Kijelentette viszont azt is, hogy a függetlenségi pártot, Kossuth Lajos hagyományait, a függetlenségi eszméket tovább is szolgálni fogja, ebből a harchól őt kiközösíteni nem lehet. Ezután a férfias, igazi magyar nyilatkozat után mit akarnak a bösörményiek? Miért indították meg a kedve-

zötlen a gyanus szeleket, miért akarnak még egyszer népgyűlést provokálni?

Megmondjuk mi, hogy miért. Bösörmény az ország legszeszélyesebb választó kerülete. A mint a színházi közönség folyton új és új primadonnában szeret gyönyörködni, úgy a bösörményiek egy része is szeretne minden hónapban más és más képviselőt választani. A hajdu nép, a kerület választóinak zöme hálványozza most is Benedek Jánost, de az ugynevezett tekintetes urak egyike másika nem nézi jó szemmel Benedek népszerűségét, ép úgy, mint nem nézte egyik elődjéét sem. Ez az elem akar kellemetlenkedni, cátkodni Benedek Jánossal. Nem egy olyan ember van ebben a csoportban, a ki titkon, ajtóját bezárva lázas gyönyörrel álmadozik Benedek mandátumával. Ezek az urak akarják megcsinálni a jövő vasárnapi heccet s azt hiszik, hogy kapnak hozzá elég szereplőt.

Csodálatos dolog, hogy komoly emberek, a kik habár vicinális politi-

Regény-vázlat.

Írta: **Linder Ernő.**

Bevezetés.

Egy rövidke regény.

I.

Olyan levélhullató őszi idő volt, a hideg esti szellő meg-megzörgette a fáról lehullott sárga, száraz leveleket és fölkapva a magasba vitte, hogy letehesse megint. Hányta-vetette, dobálódzott vele, érezte romboló, pusztító erejét. Majd némi erőt gyűjtve, fűtyölve rázta meg a ház ablakait.

Benn a szobában a lámpa gyér világánál egy fiatal asszonyka lapozgat egy csontos kis könyvet és ölében egy göndörhaju szőke gyermeket becézget. A kis göndörhaju vidáman játszadozik anyja lágy ölében, az anya azonban bánatos, szomorú s itt is, ott is hullat egy-két könnyet az imádságos könyv lapjaira bánatos, fekete szép szeméből. Azután körülnéz, megtörli könnyes szemét és nyit a szomszédos szobába.

Itt egy férfi fekszik bágyadtan, betegesen, halotthalványan. A mellette álló orvosúgós üvegek mind bizonyítják, hogy már régi, nagy beteg. Főledred álmából, s szemei találkoznak az asszonyka sze-

meivel. Szeretettel néznek egymásra és egy gondolat könnyet hoz mindkettő szemébe:

— De jó is aludni, álmodni és nem tudni semmiről — mondja befelé fordulva a férj.

— Aludj édesem, hiszen a pihenés gyógyít, erőt ad — felelé remegve az asszonyka.

A göndörhaju, kis szőke gyermek pedig haragosan vágja földhöz a babát:

— Csunya baba, rossz baba, nem szeretem a babát.

Kijön az édes anya a zajra és inti a kicsikét,

— Csendesen édes gyermekem; — apuka beteg, nagy beteg.

Keserves sirásba tör ki. A kis gyermek pedig ölébe mászik s csókjaival szarítja föl a fájdalom könnyeit, már ő is vigasztal:

— Hol fáj anyukának? Hol bibis?

A szive fáj az édes anyának, a szerelem tépi, szakgatja.

És csend van a házban, a szél is eláll, egy becsületes lélek száll el a hazug világ romlott levegőjéből az igazak, a boldog országába . . .

II.

Csendes bánatával szenvedte a fájdalmat a fiatal kis özvegy, a szép Törökné.

Egyetlen gyermeke volt minden reménye, minden öröme. Ha ez sem lett volna, már ő is férje mellett pihenne örökre.

Ez az ártatlan kis gyermek, ártatlan csacsogásával visszatartotta az életnek. Ő beszélgetett el apukáról, a fekete ruhás bácsikról, koszorukról, koporsóról.

De rohanva fut az idő. Vasfógalval belemarkol a szivbe is, kiszakítva belőle szeretetet, szerelmet és a legszentebb emléket is. A fájdalomra, szenvedésre fátyolt dob, elhomályosítja. Az ő legyőzhetetlen erejével alkot, rombol; sebeket gyógyít és fakaszt.

És vajjon lehetséges, hogy a szivnek egy fél életen át érzett szerelmét elfeledtetni? Azt a szerelmet, amelyre mindnyájan azt mondjátok, hogy mély, örök, sirontuli . . .

Bizony az idő erősebb valamennyi férfi és női szívnél. A fiatal Törökné csak nem régiben is összerázkódott attól a gondolatától, hogy újra férjhez menjen és Bernszázados menyasszonya lett.

III.

Az angol kisasszonyok zárdájának hálótermében, fehér függönyös ágyban fekszik betegesen egy szőke, göndörhaju kis leány: Török Sári. Nem hallja Augusztá kedves testvér meséjét. Láza van. Képlete képeket rajzol a jövőből.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvényt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjem mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára füzegenként 4.— korona.

kusoknak, de politikusoknak tartják magukat, nem tudják azt, hogy ilyen dolgokban tréfálni nem lehet. Böszörmény egyszer már nyilatkozott, most a második korszakolt nyilatkozata nem fog érne egy jottát sem. Benedek legokosabban akkor cselekszik, ha nem reagál erre a második gyűlésre. A már nyugtázott bizalmi nyilatkozatot intrikákkal nem lehet lerontani. Nem ad erre a mű mozgalomra semmit az ország. Ne adjon hát Benedek János sem.

S. B.

Bánffy a nemzetiségek ellen.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 17.

A képviselőház mai ülésén még mindig a közoktatási tárca tárgyalása volt soron.

Bánffy Dezső báró kiméretlen támadásokat intézett a népoktatás államosításának kérdése kapcsán a nemzetiségek ellen. Mezőfi Vilmos szintén osztotta Bánffy magyarosítási akciójának eszméjét.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

A népoktatás államosítása.

Elnök: Justh Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése s az elnöki előterjesztések és irrományok bemutatása után folytatódott részletesen tárgyalják a közoktatásügyi tárca költségvetését.

Bánffy Dezső báró: A népoktatás államosítását kívánja, amit az állam legfontosabb érdekének tart. Ez az államosítás nem a nemzetiségek ellen irányulna, sőt azoknak is érdekében állana. A szom-

A kedves testvér szeretettel nézi a hánykolódó kis kedvenc tanítványát, az ő képzelete is képeket rajzol az elmúlt idők-ből. Sárka kedvence volt Augusztia testvérnek. Hiszen leánykori ideáljának, Török Bélának volt a gyermeke. Csak Törököt szerette, ő érte epekedett a szép Augusztia s amikor megnősült Török, vérző szívében az ideál emlékével apácának ment. S mikor meghallotta, hogy meghalt, megsiratta, meggyászolta és szívében most is szeretettel ápolja emlékét.

— és boldogok voltak, nagyon boldogok, fejezte be meséjét Augusztia.

Sárka nézett mereven, azután szeretettel simult Augusztia testvérehez:

— Ugye, anyuka nem csak a mostoha apát fogja szeretni, de engem is fog szeretni, ugye, — féltékenykedett a kis beteg.

Augusztia testvér pedig megcsókolta kis kedvenőjét és megnyugtatta:

— Hogyne szeretne anyukád, fog is irni majd, de most nem ér rá, hiszen az esküvéje van most.

Az utolsó szavakat csak úgy magának mondta. Könnybe uszott szeme, sirt, siratta a multat, siratta a szerelmét, a szeretőjét. A kis Sárka is sirt, siratta az édes apját . . .

Végző

Igy alakulnak a változatos képek gyors egymásutánban, az élet színpadán.

széd Románia nem tűr meg semmiféle idegennyelvű iskolát. A mi nemzetiségünk nemcsak hogy saját nyelvükön taníthatnak, de ehhez még az állam segélyét is kívánják. A nyelvünkzt azonban megtanulni nem akarják. Nemzeti egységünk érdekében legfontosabb teendők a nép és középiskolák államosítása volna. (Helyeslés.) A nemzetiségi tanítóképzők is sürgős megrendszabályozásra szorulnak. (Ugy van!) Talán nem fogja őt az elnök rendreutasítani, ha már e tételnél a tanítóképezdékről is szól.

Elnök: Bocsanatot kérek, tizenhárom vannak feljegyezve ehhez a tételhez, hát valóságos sérelem volna, ha más tételhez szólna a képviselő ur.

Bánffy Dezső báró: Tisztelettel meghajlik az elnöki intelem előtt. Ő maga is ült a bársonyszékben, épen abban, melyben most a miniszter ül, (Apponyi közvetlenül Bánffy előtt, Jekelfalussy helyén ül. Nagy derűtség.) tehát tudja, hogy nehéz feladat a kormányának a népoktatás államosítását keresztülvinni. De ő felvetette az eszmét. Kéri a kormányt, gondolkozzék felőle. A tételt elfogadja. (Éljenzés és taps.)

Mezőfi Vilmos: Örvend azon, hogy a népoktatás államosítása kérdésében egy véleményen van Bánffyval. A közoktatásügyi kormány jelenlegi képviselője, annak fekkölt személye iránt tisztelettel viseltetik, de ki kell jelenteni, hogy a míg oly nagy a száma azon tankötelezetteknek, akik iskolába nem járnak, amíg olyan kevés a tanítók száma, addig magunkat kulturállamnak nem tarthatjuk. Ne beszéljünk a harmadik egyetemről, hiszen népoktatásunkat kellene előbb megszaporítani. (Helyeslés.) Különösnek tartja hogy katonaságra, tengerészetre vigan szavaznak meg százmilliót.

Felkiáltások: Dehogy vigan! Szomoruan! (Zaj)

Nagy György: A császár parancsolja!

Mezőfi Vilmos: Ellenben a népoktatásra alig telik. (Ellenmondások a néppárton. Zaj.)

Elnök: Csendet kérek tisztelt Ház. Az urak ugys feliratkoztak, lesz alkalmuk egy rövid negyed vagy fél óra mulva felszólalni. (Derűtség.)

Mezőfi Vilmos: A népoktatás előmozdítása, s a népoktatási törvény végrehajtását, mert azt akarja, hogy ne legyen olyan szerencsétlen ebben az országban, aki tanulás nélkül nőjön fel.

(Felkiáltások:) De magyarul!

Mezőfi Vilmos: Ő ugyan tiszteletben tartja minden nemzetiség nyelvét, de kívánatos, hogy mindenki tudjon magyarul ebben az országban. (Helyeslés.)

A hadsereg a vitában.

Maniu Gyula; Szociáldemokrata.

Mezőfi Vilmos: Igenis az vagyok, s hieim ebben velem együtt értenek.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, — hogy a tanítók jogosan és igazságosan járnak el, amikor gondtalan megélhetést kívánnak s ő hálával van Apponyi iránt aki ezt belátja. Mindazonáltal nem tartja kielégítőnek Apponyi fizetésrendezési tervezetét. Fegyverezzük le a hadsereget, kezdjük meg mi, akkor lesz pénz új iskolához. Nekünk nincs ellenségünk csak egy Ausztria és mi mégis ennek szavazunk meg milliókat. Ne adjunk annyit katonát.

Nagy György: Igen, de akkor a császár megint elküldi Fabriciust. (Ugy van!)

Mezőfi Vilmos: De állítsuk fel haladéktalanul a szükséges iskolákat, hogy ne legyen analfabéta egyetlen egy sem az országban. (Helyeslés.) Benyújt egy

indítványt, mely szerint utasítatik a kormány, terjesszen elő egy javaslatot a Ház elé a kötelező irányu népoktatásról s az 1400 korona minimum felemeléséről oly időben, hogy ez a jövő évi költségvetésre felvehető legyen. (Helyeslés.)

Ajtay Aladár: Nincs ellene az államosításnak, de tapintatosan viendő keresztül. A tételt elfogadja.

Simonyi Semadám Sándor: Mezőfi szavára reflektál. Mezőfi a mult szabad-elvű rezsim hibáiból fon koszorut és azt rakja Agpoyai elé. Bánffy a népoktatás államosításáról beszél, holott annak idején ő szavaztatta le azt a bizottságban. Bánffy tanul, mióta a kormányról lekerült, de sajátságos, hogy tanulmányai mindig a koalícióval ellentétes álláspontjára vezetnek. Bánffyk liberálisak voltak, hol nem kellett volna, így a közoktatásügy terén. Az államnak évente 96 milliónyi terhet veszik át az iskolafenntartás terén a községek és felekezetek.

Kéri a minisztert, hogy egyenlő bánásmódban részesítsék a felekezeti és állami tanítókat, kapják meg a felekezeti tanítók is a köztisztviselői kedvezményeket. A felekezeti tanítók fizetésébe a kántori fizetést beszámítják, de nyugdíjukba nem. Ajánlja ezt a miniszter figyelmébe. Ujból Mezőfivel vitatkozik. Igaz, hogy az elemi nevelésre kell először gondot fordítani, de nem kívánhatjuk most a kormánytól, hogy egyszerre nagyokat ugorjon e téren. Bizik a kormány jóindulatában, elfogadja a tételt. (Éljenzés.)

Mit kíván a román képviselő.

Bredicianu Koriolan: Eddig a köznevelődés terén elért sikerek csakélyek. Hiányzik az odaadás azon közegeknél, melyek a felügyelettel vannak megbízva. Csak a magyar nyelvvel törődnek, akkor legjobb volna, ha a gyermek születése után elvinnék a családból s magyar pénzen, magyarul nevelnék. Ő nem ad semmit arra a külső mázra, amivel némelyek hazafiasságukat akarják bizonyítani. Ő ebből a hazafiságból nem kér. Őt az Isten románnak szülte (derűtség), ő tehát mint ilyen teljesíti hivatását. Elismeréssel van aziránt, hogy a magyarok franciául, angolul beszélnek, de még nem hallotta, hogy azok a magyar urak, kik román vagy tót vidéken lagnak, azon népek nyelvén beszélnének. (Ellentmondás, igenis beszél románul is, tótul is.) A román liturgia kiegészítő része a román istentiszteletnek. Hálával tartozik a magyar államnak, hogy a nemzeti egyházat megadta nekik. (No ugyan meghálálják.) Ő szívesen elismeri, adjanak minél többet módot nekik, hogy ilyen bókot mondhasanak. A tételt nem fogadja el.

Csizmazia Endre: A népoktatás egyes felszerelési hiányára hívja fel a miniszter figyelmét. Így szemléltető képek szükségesek. Ezeket nyilvános pályázat útján kellene beszerezni. Szükséges a népoktatásnál a tananyag revíziója, a tülterhelés megszüntetése. A tételt elfogadja.

A város közügyei.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 17.

Debreczen város e havi közgyűlése mint ismeretes, e hó 22 én lesz. Az egyes szakbizottságok már most serényen dolgoznak az ügyek előkészítésén. — Ma a jog- és pénzügyi bizottság tartott ülést, a melynek tárgysorozata csupa közgyűlési ügyekből állott.

Az elintéztet ügydarabok között egy se volt valami nevezetesebb. Csupa szürke átirat és feliratpártolás.

A bizottság kimondotta Szeged város kérelmének, hogy Rákóczi szobrának adományával nem járul, annál is inkább, mert ha az ország más városa is szobrot állít, mind Debreczenhez fordul a szoborköltségek egy hanyadáért.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnökön kívül Varga Károly előadó, Roncsik Lajos főszámvevő, ifj. Schwartzt Vilmos, Hochfelder Jakab, Tüdös János, Juhász Ignác, Riekl Antal, Sinka Sándor, dr. Fejér Ferenc, Komlóssy Arthur.

Városi közügyek.

Vecsey Imre megnyitja az ülést.

Varga Károly előterjeszti a belügyminiszter leiratát, melyet az ipariskola 1905. évi költségvetése tárgyában intézett a városhoz a hiány fedezése tárgyában. Az ipariskolai felügyelő bizottság véleményét adott be erre nézve. A bizottságnak a főszámvevő javaslata alapján úgy határozott, hogy a tanácsra bizza az ügy elintézését, annál is inkább, mert a dolog idejét multá.

Özvegy Rác Bálintné nyomorban él, segélyért folyamodik a városhoz. A kérvényt a rendőrséghez teszik át véleményezés végett.

A kolozsvári március 15. iki állandó bizottság a 48. honvédek érdekében kérvényt küldött az országgyűléshez a nyugdíjak felemelése céljából. Pártolás végett Debreczennek is megküldötte. A bizottság javasolja, hogy hasonló feliratot intézzen a képviselőházhoz.

A város mezőrendőrei a közigazgatási és végrehajtási eljárásoknál költség-szedhetősége iránt folyamodtak a városhoz. Azzal indokolják kérésüket, hogy a költségeken igen sokat fáradsanak s ezért 2 koronát számíthassanak fel. Az 1896. évben a város hozott közgyűlési határozatot, amely szerint közigazgatási eljárásoknál 1 korona napidíjat számíthatnak fel a rendőri és polgári biztosok. E határozat érvényét kéri a mezőrendőrök is kiterjeszteni.

Fejér Ferenc, Tüdös János és Juhász Ignác hozzászólása után a bizottság azt a javaslatot terjeszti közgyűlés elé, hogy a mezőrendőrök 1-1 koronát számíthatassanak fel.

A következő tárgy a gazdasági bizottság javaslata volt a községi faiskolai szabályrendeletre nézve. A javaslatot a tanácsnak küldte vissza a bizottság.

Törvényhatóságok átiratai.

Nyittravármegye törvényhatósága felírt a képviselőházhoz a honvédtisztek jelenlegi egyenruhájának megváltoztatása s a magyar jellegű egyenruha behozatala iránt. Pártolás céljából Debreczenhez is megküldte. A bizottság helyeselte a felíratot s pártolja.

Ugyancsak Nyittravármegye határozta el, hogy az összes törvényhatóságot megkeresi a magyar nyelvű cégfeliratok kötelező használata iránt. Ilyen tartalmu felíratot intézett a képviselőházhoz.

Fejér Ferenc, Juhász Ignác amellest szólalnak fel, hogy a felírat pótolassék meg azzal is, hogy a cégbejegyzések és könyvvezetések magyar nyelvűsége törvényileg szabályoztassék.

A bizottság kimondotta, hogy ily értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek.

Kolozsmegye, mint tudvalevő a vármegyék önkormányzatának teljes vissza-

állítására végett a belügyminiszterhez javaslatot terjesztett.

A terjedelmes indítvány oda csucsosodik ki, hogy a járási székhelyek is ruháztassanak fel képviselőtestületi intézményekkel. A bizottság egyszerűen tudomásul vette az átiratot.

Udvarhelyvármegye a tanítók helyzetének javítására nézve írt fel a képviselőházhoz. Pártolni kéri a felíratot. A bizottság pártolja a felíratot, kivéve annak egy pontját, amely a felekezeti tanítóképzők érdekeit sérti.

Szeged város Rákóczi szobrot állít fel, Debreczentől adományt kér. Roncsik Lajos nem véleményezi az adományozást elvi szempontból, mert valahány Rákóczi szobrot fognak az országban felállítani úgy mindenünnen adományt kérnek.

A bizottság nem járul a szegedi Rákóczi szoborhoz.

A debreczeni javító-intézet.

A városi árvaszék indítványt tett, hogy javító intézet felállítására tegyen lépést a törvényhatóság. A város 1892-ben kérte már a javító intézet felállítását s az akkori kormánytól ígéretet is kapott. 1902-ben a közgyűlés felírt a kormányhoz, de a város nem kapott eddig választ. Plósz akkori igazságügyminiszter vette át a város kérelmét.

Tüdös János ajánlja, hogy sürgessék meg a felírat elintézését.

A bizottság ily értelemben határozott.

A kamara ujjáalakulása.

Munkaadók szervezkedése.

Folyó ügyek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 17.

A kamara új éve az átalakulások esztendeje lesz. Lejárt a bel- és kültagok választása s a kamara ujjáalakul. E mellett fontos és életbevágó ügyek egész sorozata van a kamara dolgozási programján. Hogy többet ne említsünk, itt van a munkaadók tömörítésének kérdése egy hatalmas szervezetben. Az ügyek menetéről tudósítónk a következőkben számol be.

A kamarai választások.

A kamarai választásokat erre a célre alakított külön bizottság vezeti. A választások Debreczenben már elő is vannak készítve. A bizottság intézkedése szerint a kamara beltágjainak választása, egy a kereskedőké, mint az iparosoké Debreczenben febr. 21-én lesz. A kerület hét vármegyének választó-bizottságait megkereste a kamara, hogy a választásokat február végére szintén írják ki. Eddig Hajdumegyénél, Szabolcs, Máramaros és Szatmár vármegyékénél van ez biztosítva. A kamara elnöksége körlevelet intézett az ipari és kereskedelmi testületekhez a választás irányítása és színvonalának megővése érdekében.

A munkaadók szervezkedése.

A kamara és az ipartestület tanácskozásai a munkaadók szervezése dolgában körülbelül tisztázták az általános elveket. Ezeket most a kamara összefűzve tudomására hozta a többi kamarának, hogy ez a munka országszerte lehetőleg egységes alapokon folyjon. Az építő iparosok országos munkaadószövetsége dec. 19., 20. és 21. napjain kongresszust tart Budapesten. Debreczenből, hol e szövet-

ségnek fiókja van, többen mennek fel a kongresszusra. A kamarát Szávay titkár fogja képviselni.

Perselyek az öreg iparosok javára.

A debreczeni ipartestület legutóbbi előjárósági ülésén elhatározta, hogy a rokkant iparosok alapját rendszeres persely gyűjtéssel is gyarapítja. Erről értesülve a kamara, 100 koronát ajánlott fel perselyek beszerzésére. Az ipartestület a kamara adományát meleg hangu levélben köszönte meg.

Munkások kitüntetése.

A Debreczeni Független Újság már részletesen megemlékezett az ipari munkájukban hosszuidőt töltött öreg munkások kitüntetéséről. A kitüntetésben részesültek: id. Prosek Károly vasöntő, Polczér Nándor üvegfüvő, Dudra János vas-munkás, Szabó Lajos asztalossegéd, Tangel János asztalossegéd. A maga részéről a kamara a soron következő hat érdemes öreg munkásnak egyenkint 50 korona jutalmat folyósított. Ezek Bagoly András lakatos, Skultéti Imre szabósegéd, Székál Sztrul József szikvizgyári munkás, Kozma József szappanos, Kohn Ignác cipész, Jóna Kálmán szücsmunkás. E kitüntetések és jutalmakat vasárnap jan. 20-án osztja ki a kamara hivatalában Serli Ede, az ipari szakosztály elnöke.

A kerület beutazása.

A kamara tisztviselő-kara a hivatali munka közben nyíló réseket felhasználva, most végzi a kerület első beutazását. Szávay titkár Szabolcs, Szatmár és Máramaros megyét, Rédei segédtitkár Bereget és Ugoesát, Rácz fogalmazó Hajdu és Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyét járja be.

A komáromi rablógyilkosság.

A gyilkosokat elfogták.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 17.

A komáromi rablógyilkos immár a rendőrség börtönében ül. Az elvetemedett gyilkos még mindig konokul tagad. De tagadásával szemben kétségtelen terhelő bizonyítékok vannak. A gyilkosság az eddigi nyomozás szerint a következőképpen történt:

Kauffmann Salamon szatócsnak a boltjába az esti órákban egy bekormozott arcú férfi lépett be s a szatócsnak a boltban lévő feleségét néhány fejszeapással agyonütötte. A boltban s a lakásban talált készpénzt, mintegy hétszázhatvan koronát elrabolta s azután nyomtalanul eltűnt. A rablót a boltba való belépésekor egy az utcán járó cseléd látta, sőt fel is tűnt neki a bekormozott arcú férfi s azonnal szólt gazdájának, aki a szatócsüzlet mellett lévő házban lakik, de a cseléd gazdája mesének hitte a dolgot.

Később azonban éppen ennek a cselédleánynak a személyleírása alapján indult meg a nyomozás a rablógyilkos kézrekerítésére. Ezen a nyomon indulva, a komáromi rendőrség kiderítette, hogy az illetőnek személyleírása egy Óvári nevű ácssegédre illik rá teljesen, aki ugyan állandóan Budapesten lakik, de igen sokszor megfordul Komáromban. Valamikor ugyanis Komáromban dolgozott s innen van, hogy az ottani viszonyokkal teljesen ismerős.

A budapesti rendőrség kinyomozta, hogy Óváriak a Szövetség utca 9. számú házában állandó lakása van s hogy onnan tegnapelőtt a nélkül távozott, hogy

megmondotta volna, hová megy. Ez a körülmény máris nagyon gyanusnak tetszett. Még inkább bizonyossá vált, hogy Óvári a tettes, a mikor a Szövetség-utcai lakásadóné kijelentése szerint Óvárinak az a ruházata, amelyben utoljára otthon volt, teljesen megfelelt annak a leírásnak, melyet a komáromi cseléd szolgáltatott a rendőrség embereinek.

A detektívek elbujtak Óvári lakásán. A szobaajtót belülről rázárták és a kulcsot is lehúzták. Hat óra körül megjött a gyilkos. Gyanútlanul kinyitotta az ajtót és lámpát akart gyújtani, mikor a detektívek előugrottak rejtekhelyükről. Óvári elsápadt.

— Mit akarnak tőlem? — kérdezte megszeppenve.

— Honnan jön? — kérdezte az egyik detektív.

Óvári ötölt-hatolt és nagy hebegve elmondta, hogy Pécsről jött, ahol egy nagynénjénél volt látogatásban.

— Mit kerestek ott?

Óvári erre nem tudott mit felelni. Azonnal a főkapitányságra kísérték, ahol Thury rendőrfogalmazó fogta vallatóra. Első sorban utána néztek nacionálójának. Kiderült, hogy egy izben betörésért 18 hónapig, betöréses lopásért 4 esztendeig ült fegyházban.

A fogalmazó kérdésére, honnan van cipőjén a nehéz falusi sár, azt mondta, hogy sokat járt szabadban és nem volt érkezése letisztítani. A megmotozásnál kislült, hogy igen sok tiz és huszfilléres van nála. Mikor ezekről kérdezték, honnan van nála ennyi apró pénz, nem tudott mit válaszolni.

A sok ellentmondó vallomás után a kihallgató rendőrszűzviselő mindinkább megbizonyosodott arról, hogy a rendőrség helyes nyomon jár. Óvári az éjszakát álmatlanul töltötte. Ma reggel újra fölhozták a rendőrségi fogházból és vallatóra fogták. Vallatása még mindig tart. Minden jel arra vall, hogy a szerencsétlen szatócset Óvári gyilkolta meg.

Hírek mindenfelől.

Családi dráma. Vineze Mihály szabóságé állandóan civakodott a feleségével. Az asszony végül megunt a folytonos családi háboruszkodást és elhagyta Vinczét. Azóta a férj állandóan az asszony nyomában járt és kérésekkel, fenyegetésekkel rá akarta bírni, hogy térjen hozzá vissza. Az asszony hajthatatlan maradt. Tegnap Vincze elment feleségének Viola-utca 8. szám alatti lakására és a kapu előtt megleste az asszonyt. „Utoljára kérdezem tőled, — mondotta, — akarsz-e hozzám visszatérni?” Az asszony rövidesen azt válaszolta: „Megmondottam: soha!” A férfi egyetlen szót sem szólt többé, hanem előkapta revolverét és a távozó asszony után lött. A golyó az asszonynak jobb karját ütötte keresztül, a merénylő pedig elfutott. Üldözték, de eltűnt az üldözők előtt. Délután egy rendőr az utcán felismerte és bekísérte a IX. kerületi kapitányságra, ahonnan behozták a főkapitányságra. Itt letartóztatták.

A harangozó fia szerencsétlensége. Makórol írják: Farkas Imre róm. katolikus harangozó 15 éves fia felment a toronyba, hogy atyja helyett a déli harangozást elvégezze. Az első harangrándítás azonban oly erős volt, hogy a fiu a nyílt ablakon kiesett az utcára, honnan szétzúzott tagokkal szedték fel és a kórházba szállították, ahol csakhamar kisenvedett.

Szerencsétlenség egy kefégyárban.

Összezúzta a gép a karját.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 17.

Végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap délelőtt egyik debreczeni kefégyárban. A szerencsétlenség részletei ezek:

Rác György mint fűrész munkás volt alkalmazva egyik debreczeni kefégyárban. Tegnap délelőtt épen keféfák elfűrészelésével foglalkozott a gyár hatalmas fűrész telepén. Egy vigyázatlan pillanatban egyik fűrész gép elkapta balkarját és arról az összes husrészeket lefejtette.

Rác György a kiállott kinok miatt a szerencsétlenség helyén elájult és eszméletlenül rogyott a földre. A gyártulajdonos telefonon kérte a mentők segítségét, akik néhány pillanat alatt tényleg a helyszínén meg is jelentek.

A szerencsétlen munkást kocsira tették és kiszállították a kórházba. Itt Dr. Hutiray József orvos a munkás sérüléseit bevarta és bekötözte. A szerencsétlen ember eszméletét a műtét után nem nyerte vissza, állapota igen súlyos.

A szerencsétlenségről értesült a vizsgálóbíró is és elrendelte a helyszíni vizsgálat tartását.

SZÍNHÁZ.

Vedress Gyula jubileuma.

A magyar színművészet egyik erősége, derék oszlopos tagja volt Vedress Gyula, aki két évtizeddel ezelőtt a debreczeni színház deszkáin is játszott. Egyszer aztán ott hagyta dicsőségének színhelyét, a színpadot s hivatalt vállalt az országos színészegyesületnél. A dicsőség, a tapsok helyett munkát vállalt s most nagy szorgalommal vezeti színésztársainak ügyeit.

Színész ember, bárminő legyen is a sorsa, sohasem feledi el teljesen a színpadot. Lelke folyton ott kószál a festett világban és sokszor viszi, ragadja magával az emlékezés. — Vedress Gyula is, hogy színészetének 30-ik évfordulójához ért, engedett Zilahy Gyula kérésének és eljött hozzánk Debreczenbe, hogy ismét játszó az előtt a közönség előtt, amely valamikor olyan tüntető szeretettel becézgette, ünnepelte. És jól tette ezt az érdekes művész. Meggyőződhetett róla, hogy ez a közönség nem feled, emlékezik s szeretettel becsüli meg azokat a művészeket, akik erre reáshoztak.

Vedress Gyula ünneplése közvetlen, nagyon kedves volt.

A Bátkirályné előadása után a színpadra gyűlt a színtársulat személyzete. Arday Ida és Szabó Irma vezették Vedress Gyulát a színpadra, a hol lelkes éljenzés fogadta. Szakács Andor, a társulat művésze, a színészegylet tanácsosa üdvözölte gyönyörű beszédben Vedress Gyulát. Vázolta Vedressnek, mint művészek érdemeit. Csak egy hibáját említette fel, hogy ép akkor hagyta ott a színpadot, a mikor művészetének tetőpontján állott. Beszéde végén átnyújtotta a tár-

sulat palmaágát és ajándékát egy ezüst-fogantyus séta pálcát. Majd Zilahy Gyula üdvözölte Vedress Gyulát, átadván a színi-egylet koszoruját. A koszoru kék, sárga és nemzeti színű szalagján a következő felírás volt olvasható:

— Vedress Gyulának 30 éves színi-jubileuma emlékéül, 1907. január 17. — Debreczen színműpártoló közönsége nevében a színi-egylet.

Ezután felgördült a függöny és elkezdődött a Végrehajtó előadása. Vedress Gyula régi jó szerepét, a végrehajtót játszotta közvetlenül, hatalmas művészi erővel. A közönség lelkesen ünnepelte a jeles művészt, nyílt színen is többször hívta a lámpák elé. A jubiláló Vedress Gyulán kívül nagy buzgósággal és sikerrel játszottak Arday Ida, Szabó Irma, Deési Alfréd, Bérczy Ernő, Szakácsné és Rónai.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal Lili operett kerül színre, a címszerepben Fóthy Fridával. Kivüle részt vesznek az előadásban Sz. Gárdonyi Teréz, Arkossy, Polgár, Deésy, Szabó Gy., Vadász stb. — Este 7 és fél órakor rendezes helyárrakkal Kornai Berta utolsó vendégfelléptével a Nebántsvirág operette kerül színre, melyben a vendég Denis t játsza. A többi szereplők Vida Ilona, Szakácsné, Polgár, Ternyei, Sarkadi, Bérczy, Bay L., Szabó Gy., Vadász stb.

A tolvaj. Bernstein Henri szenzációs színműve, melyet a Vigszínház Góth Sándor fordításában nap nap után zsufozt házak előtt ad, nemsokára a debreczeni színházban is színre kerül. Zilahy az első igazgató, ki a páratlan sikert aratott színmű vidéki előadási jogát megszerezte. Az újdonság nálunk kiválóan elsőrendű szereposztásban fog színre kerülni.

A kis áruló. Sámi László és Dr. Moray Ödön rendkívül kedves operettjére készül a személyzet. A napokban meg kezdődnek a színpadi próbák. Az operette főszereplői Fóthy Frida, Lónyai Piroka, Vida Ilona, Polgár, Arkossy, Deésy, Bay, Sarkadi, Szalai, Vadász, Szakácsné.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon az. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8-12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

A hadseregszállítások és Debreczen. Sok szó esett az utóbbi időben a hadsereg szállításokról, mert mint ismeretes Schönaich hadügyminiszter némi engedményt tett a magyaroknak. Győrvármegye a vitát arra használta fel, hogy feliratot intézzen e tárgyban a képviselőházhoz. A feliratot pártolás céljából Debreczennek is megküldötte.

Alkohol ellenes mozgalom. Debreczenben nagy sekéljen csörgedez az alkohol ellenes mozgalom, a melynek lelkes vezetője Burger Péter dr., de ugy látszik másfelé is meg mozdulnak az emberek a pálinka élvezése ellen. Sárosvármegye törvényhatósága a korcsmák és italmérések vasárnapi munkaszünetére nézve feliratot intézett a képviselőházhoz. A feliratot pártolás céljából Debreczennek is megküldötte. A közgyűlés ezt az átiratot és Burger Péter dr. indítványát együttesen fogja tárgyalni.

— A

adják. be Roncs és pénzü szerint D pénzét és ki kölcs Természet a város é mint a fizetnénel tal holnap

— U ma értesít gét, hogy Vicomte d

— A

II. soroza róm. kath. mint mind teljes siker Vedródi O vezette be, egy remek nikával. Já majd Arko kelték egy gora kisér pompás ha viharos tap Aranka a szintén Fe sérete mell költeményt művészi el Majd V. költő olvas ményét „S címmel. Ö ismét Bay s az ő rem kelte el a magyar né gyesrend t ról tartott adó magva tette a buc netét, a cs ségbe az or igaz, benső pás előadás zónséget, m rálta a rem Mózes man Freesz End kiséréte me

— Bu nai körne gyar színpa vészője, m Csokonai k egyik legna tagja. Uj é dött Komló Csokonai k hogy a kör konai kiadá kozó művek mánya hálá művésznész

— Pu vármegyében vándorlasi m kivándorló hivatalánál hét pedig D

— A

Részletesen hogy Bajár ségü szak gyermekét napfényre

— **A város pénzét kölcsön adják.** Érdekes javaslatot terjesztett be Roncsik Lajos főszámvevő a jog- és pénzügyi bizottsághoz. A javaslat szerint Debreczen városa a felesleges pénzét és némely alapok összegét adja ki kölcsön a város közönségének. Természetes a pénzt ingatlanokra adná a város és nagyobb kamatot szedne, mint a mennyit a takarékpénztárak fizetnének a betétek után. A javaslatot holnap foglalkozik a bizottság.

— **Uj főkonzul.** A belügyminiszter ma értesítette Debreczen város közönségét, hogy a budapesti új francia főkonzul Vicomte de Fontenay Lajos lett.

— **A csütörtöki felolvasó esték** II. sorozatának elseje tegnap folyt le a róm. kath. főgymnázium dísztermében, — mint mindig, úgy most is zsufolt ház és teljes siker mellett. Az estét Borbélyné Vedródi Otília urhölgy zongora játéka vezette be, ki Rutustein s Schubert egy-egy remekművét adta elő brilliáns technikával. Játékát zajos taps jutalmazta, — majd Arkossy Vilmos s Bay László énekelték egy „duettet“ Fekete Oszkár zongora kísérete mellett. Érzés teljes énekük pompás hangjuk összevágó előadásukkal viharos tapsot arattak. Utánuk Hahnel Aranka a színház művésznője szavalta el szintén Fekete Oszkár remek zongora kísérete mellett a „Vár s kuuyhó“ című költeményt. Igaz bensőséggel párosult művészi előadása zugó tapsvihart keltett. Majd V. Nagy Gusztáv a koszoruzott költő olvasta fel igazán esinos kis költeményét „Szív tanulmány s Absolutión“ címmel. Ot is zajosan megtapsolták. Most ismét Bay László lépett az emelvényre s az ő remek, szép érces hangján énekelt el a Fohászt a „Fauszt“ból s pár magyar népdalt. Dr. Jászay Rezső a kegyesrend társházának főnöke „Lourdes“ról tartott szabad előadást. A jeles előadó magvas tartalmu beszédben ismertette a bucsujáráhely keletkezését, történetét, a csodákat, melyeket nem von kétségbe az orvosi tudomány, melyeket az igaz, benső hit szül. Érdekesítő s pompás előadása egészen lebilincselte a közönséget, mely óriási tapsviharral honorálta a remek előadást. Az estét Guttman Mózes mandolin játéka rekesztette be, ki Freesz Endre rondkivül ügyes zongora kísérete mellett pár orosz népdalt adott elő.

— **Bulyovszky Lilla a Csokonai körnek.** Bulyovszky Lilla, a magyar színpadnak egykor ünnepezt művésznője, minden évben megemlékszik a Csokonai körről, — amelynek külsőben egyik legnagyobb alapítványul alapító tagja. Uj év alkalmára 50 koronát küldött Komlóssy Arthur alelnök útján a Csokonai kör részére azzal a kivánsággal, hogy a kör vásároljon ez összegben Csokonai kiadásokat vagy Csokonaira vonatkozó műveket. A Csokonai kör választmányja hálás köszönettel fogadta az agg művésznőnek ez újabb adományát.

— **Pusztul a vármegye.** Hajdu vármegyében csak nem akar szünni a kivándorlási mánia. Tegnap ismét kilenc kivándorló jelentkezett a megye alispáni hivatalánál utlevélért. Kettő Hadháznál, hét pedig Dorogról fog kivándorolni.

— **A gyermekgyilkos anya.** Részletesen megemlékeztünk arról, hogy Bajári Julianna debreczeni illetőségű szakácsnő bűnben fogamzott gyermekét elpusztította. — Az eset napfényre került s a bűnös anyát a

rendőrség letartóztatta s még tegnap előtt átkísértette a debreczeni ügyészség fogházába. Hoffmann József vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki a gyermekgyilkos anyát, a ki a felmerült bizonyítékok sulya alatt beismerte bűnét, szegyenét hozván föl mentségül retentő bűne elkövetésénél. — A vizsgálóbíró a beismerő vallomást jegyzőkönyvbe vette s tekintettel arra, hogy Bajári Juliannának rendes lakása és foglalkozása van s így szökésétől nem igen lehet tartani, a kihallgatás után szabadon bocsájtotta. Az elpusztított kis gyermek hullája exhumálását is elrendelte a vizsgálóbíró s annak megtörténte után föl fogják törvényszéki orvostanilag boncolni. A gyilkos anya ellen különben a vizsgálat tovább folyik.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

80.000 koronát nyert 22961.
15.000 koronát nyert 87228.
10.000 koronát nyertek: 66178
86542 115976.

2000 koronát nyertek: 15073 19876
67122 83663.

1000 koronát nyertek 20841 53262
115652 120473.

500 koronát nyertek: 3269 8696
13729 16057 29530 30939 38162 42253
44710 48357 49687 54605 59938 67038
70067 75759 79734 84299 91850 92154
92683 94107 98008 106374 107712 108121
109469 111694 110442 114271.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **A Csokonai kör helyettes ügyésze.** A Csokonai körnek dr. Árvay Béla volt az ügyésze, aki azonban minden ösmerésének kivált a Csokonai kör választmányának legnagyobb sajnálatára gyógyíthatatlannak látszó betegségbe esett úgy, hogy az ügyvédi gyakorlatot is ott kellett hagynia. A Csokonai körnek is számolnia kellett e sajnos körülménnyel és az ügyészi teendők ellátására a további teendők ellátására a tavaszi közgyűlésig fölkérte dr. Kőrössi Kálmánt, a kör választmányi tagját.

— **Szakosztályi ülés.** Az ékszeré- azek és órák teljes szakosztálya tegnap délután ülést tartott az ipartestület tanácstermében. Az ülésen beható tárgyalás alá vették az iparos szövetség megalakításának kérdését és az egész szakosztály egyhangulag magáévá tette a kérdést. Továbbá a megüresedett előjárósági helyre új előjárósági tagul Kostya János ékszerészt jelölte a szakosztály.

— **A Polgári Asztaltság jubiláris estélye** a Dréher söresarnokban holnap, szombaton este 8 órakor veszi kezdetét. Fenntartott helyek nincsenek.

— **Kántor próba.** Ma este és holnap szombaton délelőtt Weinberger Armin marosvásárhelyi kántor próbaéneklést tart a Deák Ferenc-utcai izr. templomban.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Eszter ev. ref. 4 hónapos, Sulyok Sándor ev. ref. 68 éves, Lihán Gábor róm. kath. 3 éves, Vass Róza ev. ref. 10 éves.

— **Szenet lopott.** A kis vasut igazgatósága többször emelt panaszt a rendőrségen, hogy a raktárból nagymennyiségű szenet lopnak. Ma éjjel a Petőfiteren posztoló rendőr elesipte a széntolvajt Kotorán Jánosné személyében.

— **Gumi különlegességekben** óriási választék. Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszerező Debrecen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Varju János** főgimn. tanárnak „A magyar szellemi művelődés történelme“ c. munkája Csáthy Ferencnél és minden helyi könyvkereskedésben fűzött és kötött példányban is kapható, a fűzött példány 6, a kötött példány 8 koronáért.

— **A jogász és tisztviselő** kör bálrendező bizottságának velem történt megállapodása folytán a február hó 2-án rendezendő álarcos estélyre szükséges jelmezeket a legnagyobb titoktartás mellett szállítom. Megrendeléseket a mai naptól kezdve e hó 28-ig elfogad Aszmann Ferencz uri divat kereskedő Debreczen Piacz-utca 27. Városházzal szembe.

— **Halsalátákat** készít Mayer Jenő csemege üzlete.

— **Könnnyü bor,** sestakerti rizling Mayer Jenőnél.

— **Menyasszonyi és alkalmi ajándékok a legolcsóbbak** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

— **Nagyon olcsón lehet vásárolni,** férfi- divat cikket. — Nyakkendőt, kalapot, fehérneműt — a Nyakkendő királynál, a főposta mellett. Czégvezető Rózsa Lajos.

— **A Hajdumegyei népbank** Piacz-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Első rendű támlásszék** bérllet B. napra második sor, jobb oldalon kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

— **Nyomatványok** olcsón, esinosan és gyorsan kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz.

— **Köszvénynél, csúznál** használja a híres Király-balzsamot, melyet tekintélyes orvosok biztos sikerrel rendelnek. — Egy üveg ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth-utca 8-ik sz. „Arany egyszerű“ gyógyszerár.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Hajdumegye küldöttsége Kossuthnál.

A vármegye telefonhálózata.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, január 11.

A képviselőházban ma délelőtt tisztelgett Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél Wessprémy Zoltán főispán vezetése alatt Hajdumegye küldöttsége. A küldöttséghez Bakonyi Samu, Papp Elek, Justh János országos képviselők is csatlakoztak.

Wessprémy Zoltán a vármegye közügyeinek elintézését sürgette beszédében s arra kérte Kossuthot, — hogy a megyei uthálózat kiépítésére nézve tegyen intézkedést. — Kérte a küldöttség ezenkívül még két mellékutnak a kiépítését, amely Hajdumegyét a felvidékkel kapcsolná össze Borsodmegye felé.

A telefon hálózat létesítésének sürgös voltát is előadta a küldöttség.

Kossuth Ferenc igen szívélyesen fogadta a hajdumegyeieket s kijelentette, hogy készséggel fog az utépitésre nézve lépéseket tenni, azonban az építésről 1909. év előtt szó sem lehet. Határozott ígéretet tett azonban, hogy az 1909. évi költségvetésben szerepelni fog a kívánt utak létesítése. A telefonhálózatra nézve Kossuth kijelentette, hogy még ez évben intézkedni fog a munkálatok megkezdésére.

A küldöttség Wekerle Sándor miniszterelnököt is felkereste.

Kossuth a Benedek ügyről.

Hajduböszörményiek Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 17.

Marjay Péter országos képviselő vezetése alatt küldöttség tisztelgett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél a függetlenségi párt elnökénél. A küldöttség Benedek János ügyében kérdezte meg Kossuth Ferenczét, hogy a demokrácia és a 48-as párt elvei milyen összefüggésben vannak egymással.

Kálmán Lajos volt pártelnök vetette fel a kérdést, mire Kossuth Ferenc a többek között a következőket jelentette ki:

— Igen gyakran megtörtént a múltban is, hogy a pártok különféle elveket hirdettek, de beigazolódt, hogy nem mindig tartották meg azt, a mit várt a párttól a nemzet. Ime a szabadelvűek a szabadelvűséget vallották, más párt más hirdetett. Így tették a demokraták is, a mikor a demokraciát hirdették. Valójában azonban egészen más az ő elvük.

A függetlenségi párt mindazokat az elveket vallja a magáénak, a mit a többi pártok. Szabadelvűség és demokrácia benn foglaltatik a párt programjában.

Oláh Bálint párttag megkérdezte Kossuthot, hogy helyteleníti e Benedek eljárását. Kossuth így válaszolt e kérdésre:

— A párt, mint ismeretes nem tartotta helyénvalónak, hogy Benedek János a demokrata pártnak volt segítségére a községi választásoknál, ha Benedek demokrata elveket vall, ezt nyugodtan érvényesíthette volna a függetlenségi pártban is. Ezt a megjegyzést hangsúlyoztam én az értekezleten is.

A párt felszólította, hogy nyilatkozzék, vajjon a függetlenségi pártot-e vagy a demokratákat akarja támogatni. Benedek választát 24 óra múlva akarta előterjeszteni. Ebből a párt azt látta, hogy Benedek huzódozik a nyilatkozattételtől, mire meghozták az ismeretes határozatot. Ez a kijelentésem azonban ne befolyásolja a böszörményi kerület választóit. Cselekedjék belátása szerint. Benedek János a hozzám intézett levelében kijelentette, hogy habár nem marad tagja a pártnak, a függetlenségi eszmék mellett ki fog tartani.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, jan. 17. Szünet után Csizmadia Ferencz szólalt fel az iskolák tanszereinek beszerzése ügyében. Szmrecsányi György és Murkits Jásó a felekezeti iskolák ügyében beszél-

nek, Apponyi a felszólalásokra válaszolt s Bánffy kijelentésére megjegyezte, hogy az iskolák államosítása minderre jobban halad. Mezöffy indítványával nem ért egyet. A Ház az indítvány felett szavazott s elvetette. Az ülés ezzel véget ért.

Polónyi perel.

Budapest, jan. 17. Polónyi Géza igazságügyminiszter kijelentette ma a képviselőházban, hogy Halmos ellen rágalmozás miatt beadja a pört. Megjegyezte azonban, hogy csakis miniszter társaira való tekintettel teszi meg ezt a lépést. Nem kívánt — ugymond — precedenst alkotni, hogy a miniszterek pörösködjének, mert akkor minden megrágalmozott miniszter ki van téve az ilyesminek. Ez az ut a kormány kikezdéséhez vezet.

Strassnoff újból bíróság előtt fog állani.

Zágráb, jan. 17. Strassnoff, a diplomata, védőügyvédje utján perújítási kérelmet terjesztett elő, mert a bíróság a lefolytatott tárgyaláson Frank drt ki nem hallgatta.

Férjgyilkos asszony.

Temesvár, jan. 17. A csendőrség ma letartóztatta Kijár Miklósné özvegyasszonyt, akiről kiderült, hogy több társával az urát megmérgezte. A holttestet exhumálták s konstatálták, hogy a gyilkos feleség a megölt férj beleit kiszedte, nehogy rájöjjenek bünére.

Gazdászbal.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 17.

A Bika szálló dísztermében ma éjjel folyt le a gazdász bál, a melyre Debreczen uri társaságaiban nagyban készültek hetek óta. A mai bál éj fényesen sikerült. A társadalom legelőkelőbb urasszonyai és leányainak jelentéséről szól az alábbi névsor.

Pazar mulatság, pompás kedély, vidám hangulat volt jellemvonása a gazdászbalnak, a mely az idei farsangi mulatságok első helyen áll.

A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Szabó N.-né, Bay Sándorné, H. Nagy Elekné, Sinayné, Megyeri Pálné, özv. Maicz R.-né, Sztankovics Jánosné, Kohutovics Pálné, Domokos Dezsóné, Fényes Dezsóné, Csanak Józsefné, Harsányi Gusztávné, Lányi N.-né, Naider Richardné, özv. Bányay Istvánné, ifj. Bányay Istvánné, Kristóf Sándorné, Hepke Oszkárné, Tóth Béláné, Bánó Lehelné, Rákosné, Szabó Kálmánné, Széll Lászlóné, Riekl Antalné, B. Hegedüs Jánosné, Kálmáneczky Mórné, Bereczky Sándorné, Bereczky Lászlóné, Zvér Ferenczné, Bartha Ferencné, Demetrovicsné, Szekér Ernőné, Györfly Aladárné, Miklóssy Gyuláné, Kirchmaier Vilmosné, Máierszkyné, Szabó Miklósné, Szabó Sándorné, Budaházy Imréné, Vecsey Zoltánné, Letzter Józsefné, Dr. Dzurilla Béláné,

Lányok: Szabó Mariska, Bay Katica, H. Nagy Irén, Sinay Iduska, Grätz Márta, Megyeri Lili, Mayer Pálma, Kohutovits Isabella, Domokos Bözsike, Fé-

nyes Ilona, Szabó Ilonka, Csanak Margit, Harsányi Margit, Mányi Erzsike, Bányai Erzsike, Kriston Margit, Hepke Margit, Tóth Annuska, Ujfalussy Vera, Bánó Riza, Szabó Kata, Riekl Annus, Kálmáneczky Katinka, Kleszner Pirooska, Zvér Margit és Ilona, Barta Jolán és Berta, Demetrovics Duczi, Györfly Idus, Miklóssy Etelka, Máyerszky Margit, Vecsey Berta, Hochman Cölestin, Hutiray Eta, Lachmann Gizi.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A falu rossza. A falu rosszaként ismeri mindenki Hajdudorogon Barna György parasztleányt. Verekedő természete miatt több ízben gyült meg már a törvényszékkal is a baja a henegező legénynek, ma ismét súlyos testi sértés vétsége miatt került a vádlottak padjára. A múlt év őszén csendesen idogált a falu koresmájában Szabó Imre gazdalegény, egyszer csak betévedt oda Barna György is és csakhamar bele kötött Szabó Imrébe. Midőn ez sem akarta hagyni magát, neki esett Barna az ártatlan legénynek és alaposan helyben hagyta. A törvényszék a mai tárgyalás folyamán négy hónapi fogházra ítélte a verekedő Barna Gyurkát. Az ügyész súlyosbítás, a vádlott pedig enyhítés végett felebbezte meg az ítéletet.

A cimbera büne. A múlt év őszén, ez egyik estéjén együtt mulatott Szabó István debreczeni taligás Szabó Lajos napszámmal egy csapó-utcai bormérésben. Patakként folyt a sestakerti vinkó a két atyafiba, mert hát Szabó István taligásnál sok volt a pénz. Eszrevette ezt társa is, kinek nagyon fájt a foga a cimborája pénzére. Midőn már erősen ittas állapotban hazafelé akart tartani Szabó István, utána ment pajtása Szabó Lajos is és elkezdte ölelgetni s ezalatt sikerült a ravasz kópének kilopni a részeg ember zsebéből a zsebkendőbe kötött 5 darab huszkoronást. A törvényszék ma vont a felelősségre a hűtlen cimborát s miután az tettét töredelmesen beismerte, dr. Oláh Miklós bíró elnöklete alatt hét hónapi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Közzgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1907. jan. 17.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru kellemesebb, határidők rostól elteltéig változatlanok

1907 októberi buza	7.72.—73
1907. áprilisi buza	7.40—41
októberi rozs	—
1907 áprilisi rozs	6.78.—79
októberi zab	—
áprilisi zab	7.36.—37
1907. májusi tengeri	5.11.—12
1907. júliusi	—
1907. azeptemberi	—
1907. augusztusi repce	13.70.—80

Nyilttér.

Cognac

Gróf Keglevich István utódai

Külföldön is a legnagyobb elismerésben részesülnek a cég gyártmányai mint minden nagyobb kiállításán, így ez utóbbi bukarestin is a legmagasabb kitüntetést, **diszoklevelet** nyertek, 1882. év óta forgalomban levő gyártmányaink mindenütt kapható. **Központi iroda:**

BUDAFOK (Promontor.)

Rheu

töltetlenül
den házban
Dr. A

Ajánlható
jánál, ütés
jás és fülz

Balla

suth-lór 20
tárban. Ara
üveg 1 kor
osomagolás
kapható
tárban
zunk a D
mind

Ősz

Czi
szó
fla
par

Selye

Fér

Férfi

és mé

Dos

F

Női- és

Don

DEBR

Óriás

va

szó

Ind

Par

Japán

Kérjük

Olosó

Rá

Kon

Debrec

Debrec

Debrec

Viepeszteleböl

Rheumát, Csúzt, Köszvény

föltétlenül és biztvan gyógyít a híres és minden házban nélkülözhetetlen

Dr. Arányi herculesfürdői Rheuma-Ola

Ajánlható kéz-, láb-, hát-, mell- és derékfájásnál, ütés, erőltetés, ficamodásnál, felfújás és fülzugás, fej- és fogfájásnál. Kapható egyedül a készítőnél:

Balla Sándor gyógyszer-tára Hódmezővásárhely. Kossuth-tér 20. és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Ára egy üvegnek 2 korona. Próba üveg 1 korona. 6 koronás rendelésnél ingyen csomagolás, bérmentve. **Debreczenben kapható: Tóth Béla** ur gyógyszer-tárában Piacz-utca 18. sz. Vigyázzunk a Dr. Arányi névre! — A többi mind rosszkaratú hamisítás.

Egy gallér 14 kr.

Őszi és téli idényre

- Czibelin . 80 krtól.
- szövetek . 40 "
- flanelek . 26 "
- parohetek . 20 "

Selyem- és Plüss sálak.

Férfi-, női- és gyermek tricó.

Férfi- és női fehérenemű és még sok fel nem sorolt áru dus választékban.

Doszpoly János Utóda

Fötér, Tisza palota.

Női- és gyermek harisnya 18 krtól.

Dr. SZÁSZ ADOLF medico mechanikai

Zander-gyógyintézet

Piacz-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.
Telefon 389. Telefon 389.

Zander-féle mechanikai gyógykezelés, Fejlesztő gymnastica (gyermekeknél). Orvosi massage. — Tulhevített száraz levegő fürdő. Villamozás. (Fardizálás és Galvanizálás.)

Mélyen leszállított árak

különösen kiemelendők:

- 75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
- Jó mosó velez és flanelek " 25, 28, 32 kr.
- 120 cm. széles Angol Cheviot " 55, 75, 80, 90 kr.
- 120 cm. széles tiszta gyapju koczkás Cheviot m. 70 kr.
- 1 darab mosó Zefér bluz 70 kr.
- 1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők

óriási választékban, feltűnő olcsó árakban.

Maradékok fél árban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Stock-cognac Medicinal

kezesség mellett, tiszta herból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,
Fiume-Barcola.

Csakis elsőrangú üzletekben kapható.

Legolcsóbb, legjobb

bevásárlási forrás

alkalmi ajándékokban

u. m. : Illatszerek, Parfüm casetták, Illatos keztyű és zsebkendőtartók, Menicür készletek, Cognac, Rum, Thea, Czukkorka különlegességek.

Rác Herman

„Angyal” drogueriája.
Debreczen, Piacz-utoza 42.

Békés Lajos

DEBRECZEN.

Ing készítményei a legtökéletesebbek.

Magyar gyártmány.

Nyilatkozat.

Köztudomásra adom, hogy eddigi üzletvezetőmet Klein Ferenczet mai napon elbocsájtottam, s mai naptól kezdve nincs jogában nevemre vevőket látogatni, üzleteket kötni, vagy pénzt elfogadni.

Egyben tudomására adom, hogy üzletvezetőm mai naptól fogva Schwarz Salamon ur.

Tisztelettel

Weisz Samu

kézműáru keresk. Csapó u. 2.

Szabó Lajos fiai cég

Debreczen

ajánlja dusan felszerelt raktárát, hol

Szőnyegek, csipke- és szövet függönyök.

Applikált stórok.

Agy- és asztalterítők.

Beszterczebányai pokróczok flanel takarók.

Paplanok, matrácok.

Kész női- és férfi fehérenemű.

Menyasszonyi kelengyék

jutányos szabott árakon beszerezhetők.

Kirakataink állandó a legújabb divatcikkekben vannak összeállítva.

Legjobb bajuszsodró a híres

DEBRECZENI

„CZIVIS” bajuszpedró.

mely nem lép, de jól összetartja és nőtteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszeriára a „Kigyó hoz” DEBRECZENBEN.

Kitünő Ráczürmös

1 üveg 75 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

1 kézellő 20 krajczár.

Menyasszonyi kelengyék

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyegét csatolni.

Eladó egy 2 utcára nyíló homok-utcai 500 forint évi bért tisztán hozó remek, szép ujház 6000 forintért teher 2600 forint. Értekezhetni lehet; Héry bank-irodájában, Piacz-u. 46. sz.

Gonvérozást 3 krajczártól kezdve elvállal Rózsa Ignáz női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Egy jókarban lévő zongora olcsón eladó. Czim Sziv utca 4.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Elhalálozás miatt Darabos-utca 5. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. A ház 1 emeletes, van benne 2 uri lakás, légszesz bevezetés, jó ivóvízű kut és a lehető legnagyobb kényelemre berendezve. Értekezhetni ott az emeleten.

Egy csinosan butorozott szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 37. sz. a keresztépületben.

Raktárak vagy műhelynek kiadó egy üveggel fedett szin mellék helyiségekkel Február hó 1-sőre Szécsényi-u. 27. sz. a.

100-110 szekér jéghez egy jégverem kiadó. Értekezni Debreczen szálló házmesternél.

Tanuló felvétetik fizetéssel Harmathy Pál könyv és papír kereskedésében Fűvész-kert-u. 14.

Eladó. Közel a vámospécsi ut mellett tanya szám A) 61. 1 hold szőlő és 6 hold szántó vető föld, beton cserepes épület, egy nyári főző konyha, hozzávaló istálló és szabad kőkut eladó. Értekezni lehet Vezendi Bálintnénál a tulajdonosnál.

50 mm. kitűnő dió eladó részletenként is. Hajnal sor 3. sz. a.

Nyir-Lugoson egy kitűnő üzletnek alkalmas ház lefizetésre is eladó vagy haszonbérbe adó. Czim a kiadóba.

Boreczet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Portál igen jó állapotban eladó. Miklós-u. 22. sz.

Két éves lánykámhoz egy német leányt keresek. Jelentkezni lehet József kir. herceg-utca 21.

Butorozott szoba külön bejárattal, csinosan berendezve azonnal kiadó Széchenyi-utca 27. sz.

Kiadó uri lakás.

József kir. herceg-utca 26. sz. házban 4 szobás utcai lakás, fürdő szobával s mellék helyiségekkel (vizvezeték, légszesz)

május 1-re kiadó.

Értekezhetni az izr. hitközség irodájában (József k. h. u. 26.)

Komáromi M.

műhangszer készítő.

Főüzlet Piacz-utca 63. Szentanna-utczával szembe. Fióküzlet József kir. herceg-utca. (Saját ház)

Czimbalom vételnél díjtalan tanítás. Kitűnő Római hurok. Iskola hegedűk 7 koronától. Nagyhangszer műhely, mindentéle hangszerek javítását elfogadom.

Zongora, pianinó, harmónium

és czimbalom nagy választékban. Gramogonok a világhírű The Gramophone E. & Co Jipevriter és lemezei. Mindenféle hangszerek részletfizetésre. Zongora hangolást vidéken is elfogadok.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszert. 1 üveg 2 K. Vidékre 2 K 50 f., 3 üveg 6 K 65 f. bérmentve utánvétellel. — Belügy-miniszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő.

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Orosházi Kenyérsütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Árpádtér 18. sz. alatt (Móricz t. lep.)
Csapó-utca 37. „ (Burgondia-utca sarok.)
Bocskay-tér 1 „ (Czeglédi ház.)
Mester-utca 46 „ (Hortobágy malommal szembe)
Szt. Anna-utca 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütődeből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.

A vágóhídi dülőbeni

9 katasztrális hold Némethy László-féle föld, mely jelenleg Balogh Miklós tulajdonát képezi 2 hold szőlővel együtt bármily nagyságu

parcellákban eladó.

Értekezhetni Kandel Jenő okl. mérnöknel Szt. Anna-utca 27. sz.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Nagy választék

bel- és külföldi

illatszerek, kazetták,

pipere czikkék, továbbá gyógyszer különlegességek és sebészeti eszközökben, stb. stb. <<<<

Tóth Béla

gyógyszertára és illatszerek raktárában DEBRECZEN, Tisza palota.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezetét

felépítését, művezetést, épületek becslését stb. vállal

Pavlovits Károly

műépítész, Kossuth-u. 26. szám.